

schriftelijke vragen (art. 18 rvo)

datum	:	26 februari	
steller(s)	:	L.Dekkers D66	
onderwerp	:	Blootstelling aan bestrijdingsmiddelen en gemeentelijke regulering	
ontvangst griffie	:	26 februari 2025	(in te vullen door de griffie)

De onderstaande vragen zijn gericht aan het college van burgemeester en wethouders.

Verzocht wordt de vragen schriftelijk te beantwoorden.

Aanleiding / toelichting:

De zorgen over blootstelling van bestrijdingsmiddelen van inwoners, en met name kwetsbare groepen zoals kinderen, aan bestrijdingsmiddelen neemt de afgelopen jaren toe. Onderzoek wijst op mogelijke gezondheidsrisico's, zoals Parkinson, en de vraag rijst in hoeverre de gemeente hierin een rol kan spelen.

Vragen:

1. Maakt het college zich zorgen over de mogelijke gezondheidsrisico's van bestrijdingsmiddelen voor inwoners, en met name voor jonge kinderen?
2. Kan het college aangeven of binnen de gemeente gegevens beschikbaar zijn over de mate waarin inwoners worden blootgesteld aan bestrijdingsmiddelen, en zo ja, wat uit deze gegevens blijkt?
3. Zijn er binnen de gemeente normen of richtlijnen voor de maximale concentraties bestrijdingsmiddelen in de leefomgeving, en hoe wordt hierop gehandhaafd?
4. Kan het college aangeven of er lokaal beleid is om kwetsbare groepen, zoals jonge kinderen en omwonenden van agrarische gebieden of plekken met intensieve onkruidbestrijding, te beschermen tegen blootstelling aan bestrijdingsmiddelen? Zo nee, is het college bereid om hier beleid voor op te stellen?
5. Hoe beoordeelt het college de bevindingen dat bestrijdingsmiddelen met hoge concentraties via huisstof en lucht in ons lichaam terecht kunnen komen? Aant het college aanvullende maatregelen nodig om omwonenden hiertegen te beschermen?
6. Hoe beoordeelt het college het verschil in blootstelling tussen omwonenden binnen een straal van 250 meter van bespoten landbouwgronden en mensen die op meer dan 500 meter afstand wonen? Aant het college dit een reden om extra voorzorgsmaatregelen te treffen?
7. Is het college het ermee eens dat het wenselijk is om kwetsbare groepen, zoals jonge kinderen en omwonenden, zo veel mogelijk te beschermen tegen blootstelling aan bestrijdingsmiddelen? Zo ja, welke maatregelen acht het college passend?

8. Beschikt de gemeente over voldoende capaciteit, expertise en handvatten om bestrijdingsmiddelen effectief te reguleren? Zo nee, op welke manier kan dit verbeterd worden?
9. Is het college het ermee eens dat een brede instructieregel over spuitvrije zones binnen de Omgevingswet, die voldoende ruimte laat voor gemeenten om hier invulling aan te geven, kan helpen bij het reguleren van bestrijdingsmiddelen? Zo nee, waarom niet?
10. Kan het college toelichten welke invulling zij wenselijk achten voor spuitvrije zones wanneer het Rijk oproept deze in te stellen?

Ondertekening:

Fractie D66 Lingewaard, Léon Dekkers

beantwoording college

beantwoording vóór	:	26 maart 2025	(in te vullen door de griffie)
behandelend ambtenaar	:	Ingrid Pallast/Ellie Weijde	
zaaknummer	:	1220958	
onderwerp	:	Blootstelling aan bestrijdingsmiddelen en gemeentelijke regulering	
datum beantwoording	:	1 april 2025	
bijlagen	:		
verzendsdatum	:		(in te vullen door de griffie)

(* : weghalen hetgeen niet van toepassing is)

Naar aanleiding van bovenstaande vragen treft u onderstaand het antwoord van het college / de burgemeester* aan.

Inleiding/toelichting:

De NVWA is het bevoegd gezag als het gaat om het naleven van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Gemeenten hebben hier geen taak/rol in.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden in voorkomende gevallen wel spuitzones in acht genomen. Bovendien wordt advies gevraagd aan de GGD.

Wij merken op, dat behalve het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, er ook bestrijdingsmiddelen zijn die in of om het huis worden gebruikt. Ook deze middelen vormen een belangrijke bron voor blootstelling. Mensen krijgen daarnaast ook bestrijdingsmiddelen binnen via het voedsel dat ze eten.

De GGD adviseert daarom op haar website aan inwoners om biologische (onbespoten) producten te kopen en om op een natuurlijke wijze, zonder gebruik van bestrijdingsmiddelen, ongedierte, schimmel en plagen in huis en tuin te bestrijden.

Antwoorden:

1. Maakt het college zich zorgen over de mogelijke gezondheidsrisico's van bestrijdingsmiddelen voor inwoners, en met name voor jonge kinderen?

Antwoord:

Er zijn mogelijke gezondheidsrisico's ten aanzien van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Wij blijven de ontwikkelingen hierover volgen in afstemming met de GGD.

2. Kan het college aangeven of binnen de gemeente gegevens beschikbaar zijn over de mate waarin inwoners worden blootgesteld aan bestrijdingsmiddelen, en zo ja, wat uit deze gegevens blijkt?

Antwoord:

De gemeente beschikt niet over deze gegevens. De handhavingsbevoegdheid voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen ligt bij de NVWA.

3. Zijn er binnen de gemeente normen of richtlijnen voor de maximale concentraties bestrijdingsmiddelen in de leefomgeving, en hoe wordt hierop gehandhaafd?

Antwoord:

Er zijn geen gemeentelijke normen of richtlijnen: de gemeente is niet bevoegd als het gaat om handhaving van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. De NVWA controleert of ondernemers die bestrijdingsmiddelen op de markt brengen en/of gebruiken, zich aan de regels van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden houden. De richtlijnen op het gebruik zoals die door de NVWA worden opgesteld worden steeds verder aangescherpt richting 2030.

4. Kan het college aangeven of er lokaal beleid is om kwetsbare groepen, zoals jonge kinderen en omwonenden van agrarische gebieden of plekken met intensieve onkruidbestrijding, te beschermen tegen blootstelling aan bestrijdingsmiddelen? Zo nee, is het college bereid om hier beleid voor op te stellen?

Antwoord:

De gemeente is niet het bevoegd gezag als het gaat om het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Er is hiervoor dus ook geen beleid. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt wel rekening gehouden met spuitzones in relatie tot gevoelige functies.

Er is landelijk beleid in ontwikkeling over het terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 van het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) is opgenomen dat het middelengebruik in Nederland gaat veranderen: 'In 2030 bestaat de land- en tuinbouw in Nederland uit een duurzame productie met weerbare planten en teeltsystemen, waardoor ziekten en plagen veel minder kansen krijgen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zo veel mogelijk kan worden voorkomen. Daar waar gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, is dit conform de principes van geïntegreerde gewasbescherming, nagenoeg zonder emissies naar het milieu en nagenoeg zonder residuen.'

Bovenstaande geeft ons geen aanleiding om beleid voor te bereiden.

5. Hoe beoordeelt het college de bevindingen dat bestrijdingsmiddelen met hoge concentraties via huisstof en lucht in ons lichaam terecht kunnen komen? Acht het college aanvullende maatregelen nodig om omwonenden hiertegen te beschermen?

Antwoord:

Het is niet de taak van het college om deze bevindingen te beoordelen.

6. Hoe beoordeelt het college het verschil in blootstelling tussen omwonenden binnen een straal van 250 meter van bespoten landbouwgronden en mensen die op meer dan 500 meter afstand wonen? Acht het college dit een reden om extra voorzorgsmaatregelen te treffen?

Antwoord:

Het college kan dit niet beoordelen. Voor de bestaande situaties zijn wij niet bevoegd gezag maar bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen houden wij vanuit het voorzorgsbeginsel rekening een met spuitvrije zone die op basis van jurisprudentie 50 m bedraagt.

7. Is het college het ermee eens dat het wenselijk is om kwetsbare groepen, zoals jonge kinderen en omwonenden, zo veel mogelijk te beschermen tegen blootstelling aan bestrijdingsmiddelen? Zo ja, welke maatregelen acht het college passend?

Antwoord:

Het is wenselijk om kwetsbare groepen zoveel als mogelijk te beschermen tegen blootstelling aan bestrijdingsmiddelen. Bij nieuwe situaties en ruimtelijke ontwikkelingen winnen wij advies in bij de GGD. De GGD adviseert om in nieuwe situaties zo veel als mogelijk afstand te houden tussen landbouwgrond en kwetsbare bestemmingen zoals bijvoorbeeld een kinderdagverblijf.

8. Beschikt de gemeente over voldoende capaciteit, expertise en handvatten om bestrijdingsmiddelen effectief te reguleren? Zo nee, op welke manier kan dit verbeterd worden?

Antwoord:

De gemeente is hiervoor geen bevoegd gezag. De NVWA controleert of ondernemers die bestrijdingsmiddelen op de markt brengen en gebruiken, zich aan de regels van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden houden.

9. Is het college het ermee eens dat een brede instructieregel over spuitvrije zones binnen de Omgevingswet, die voldoende ruimte laat voor gemeenten om hier invulling aan te geven, kan helpen bij het reguleren van bestrijdingsmiddelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Een spuitvrije zone van 50 meter in bestemmingsplannen/omgevingsplan tussen bijvoorbeeld een boomkweker/boomgaard en gevoelige bestemmingen is op basis van jurisprudentie reeds gebruikelijk. De gemeente gaat niet over het opstellen van instructieregels.

10. Kan het college toelichten welke invulling zij wenselijk achten voor spuitvrije zones wanneer het Rijk oproept deze in te stellen?

Antwoord:

Zoals aangegeven gaan we nu al uit van de op jurisprudentie gebaseerde 50m norm.

burgemeester en wethouders van Lingewaard,

de secretaris,

de burgemeester,

drs. I.P. van der Valk

dr. P.T.A.M. Kalfs

De tijdsbesteding in financiële zin verbonden aan de behandeling en beantwoording van bovenstaande art. 18 rvo-vragen door de behandelend ambtenaar bedroeg: 4 uur x € 95,-- (uurtarief) = € 380.